

Przedpłata w „Kronice“
w miejscu:

całorocznie	7 zlr. — cent. w. a.
półrocznie	3 „ 50 „ „
kwartalnie	1 „ 75 „ „
miesięcznie	— „ 60 „ „

Nr. pojedynczy 8 ct

przesyłką pocztową w Austrii Niemczech:

całorocznie	8 zlr. — cent. w. a.
półrocznie	4 „ — „ „
kwartalnie	2 „ — „ „
miesięcznie	— „ 70 „ „

KRONIKA

pismo polityczne, ekonomiczne i literackie.

„KRONIKA“ wychodzi dwa razy w tygodniu t. j. w Czwartek i Niedzielę. Cena ogłoszeń 4 cent. od wiersza drobnym drukiem (petit).

płatę i ogłoszenia przyjmują: Administracja „Kroniki“ J. Dankiewicza, jakoteż księgarnia ilikowskiego. Na prowincji zędy pocztowe.

nieopieczętowane wolne są ztowej. Słów drobnych nie zwraca się.

Zapraszamy do przedpłaty

Szanownych Czytelników w celu wczesnego uregulowania przesyłek

w miejscu:

całorocznie	7 zlr. — cent. w. a.
półrocznie	3 „ 50 „ „
kwartalnie	1 „ 75 „ „
miesięcznie	— „ 60 „ „

z przesyłką pocztową w Austrii i Niemczech:

całorocznie	8 zlr. — cent. w. a.
półrocznie	4 „ — „ „
kwartalnie	2 „ — „ „
miesięcznie	— „ 70 „ „

Upraszamy podobnie Szan. prenumeratorów, którzy zalegli w opłaceniu należytości aby zechcieli łaskawie takowe nadesłać, a przez opóźnienie się, nie byli narażeni na zwłokę w odbieraniu Kroniki.

Wydawnictwo.

SŁOWO

na czasie z powodu spodziewanego wyboru delegata.

Zbliża się wybór nowego posła z mniejszych posiadłości!..

Jeżeli nas dobrze poinformowano, to dzień 8. lutego b. r. ma rozstrzygnąć, kto zostanie reprezentantem tej części kraju i rzecznikiem naszych spraw.

Z kompetentnej strony żadnej nie mamy co do wyboru wiadomości. Nie możemy jednak pozostać obojętnymi dla sprawy publicznej i nie zwrócić uwagi pp. Wyborców z Stanisławowa, Tłumacza, Bohorodczan i Nadwórnej na agitacyjne nawoływania „russkich“ gazet, których odgłos rozbrzmiewa donośnie po okolicy.

Oczywiście, że nadpełtwańskie surmy nie nawołują do zgodnego z sąsiadami za-

łatwienia wyboru, ale trąbią, co sił starczy: Rozstap się ziemio!

Propagandą dążącą do powaśnienia współobywateli nie myślimy manifestować miłości Ojczyzny, wzniecać bowiem swary przy łożu chorej Matki, nie przystało kochającym ją szczerze.

Zwróciwszy przeto mimochodem uwagę na nieprzyjazne usiłowania znarowionych wichrzycieli, podnosimy głównie potrzebę wystrzegania się przy spodziewanym wyborze wszelkiej prywaty — jakoteż ubiegania się o względy osobiste. Dla obywateli godnych swej wolności istnieje zasada: aby moralne i duchowe przymioty, cnota i wiedza, charakter prawy i dowiedzione zdolności rozstrzygały przy powierzaniu obywatelom zaufania do władzy reprezentacyjnej.

Tę zasadę zalecamy Rodakom!

KORESPONDENCJE.

Czerniowce dnia 8. stycznia 1881.

(SS) — Czy mi się uda starym trybem napisać korespondencją do „Kroniki“ — tego na pewno nie wiem, bo żartobliwy Chochlik siadł mi na ramieniu i szeptał to i owo. Jakby to dobrze było, wpada mi właśnie do ucha, aby choć głowa przy kadłubie ludzkim była przymocowana zapomocą szruby, zamiast co przyrosła do karku. W razie danym, cóż by było lżejszego — jak odszrubować pudło z myślami i poglądami niektórym naszym wielkościom, a przyszrubować im inną. Proszę sobie wystawić zdziwienie ogólne i następstwa wynikające z tej zamiany — a czytelnik każdy przyzna, iż pomysł ten coś wart. Metropolita dajmy na to: grecko wschodni zaczyna ni zład ni z owad rezonować o potrzebie zostania jezuitą — a diak opowiada z biegłością języka aktorki Hanf o publicznych i tajnych sukcesach swego benefisu. Sensacja powszechna. Nasze Cafe l'Europe zmienia się nagle w dom warjatorów, kacapskie cyferblaty zostały

umieszczone na żurnalowych postaciach centralistycznego pomiotu, a kadłuby uzbrojone w palasze i brzęczące ostrogami, wchodzą z główkami damskimi, kapelusikach z wualką; głowa akuszerki na karku monacha, a czaszka tegoż pokutuje na badyłowym zrębie urzędniczego korpusu. Dla uzupełnienia maskarady djabelskiej, możnaby jeszcze do cyrkuśu małą sięgnąć po niektóre głowy, rezerwowawszy tymczasem nadliczbowe egzemplarze ludzkiego pochodzenia u wypożyczającego. Ręczę że wielu nie zostałoby nawet poznanych po naturalnej małpiej fizjonmji, tak bardzo teraz już są podobni do... centralów w Wiedniu.

Na cóż się jednak zdały podobne pomysły, kiedy są niewykonalne niestety! Rząd je tylko może w praktykę wprowadzić, jak to widać po landeshauptmanie Bukowiny p. Kochanowskim rycerzu de Stawczan. Musieliśmy go zawsze uważać za głowę kraju, bo: „den Mann“ a mianowicie „den rechten“ trudniej byłoby w nim odkryć. Odkreślenie głowy takiej od korpusu bukowińskiej prowincji, bynajmniej nie powstrzyma anormalnego krążenia soków żywotnych, jeżeli następcą p. Kochanowskiego, nie przedsięwzięcie coś radykalnego, i plastrami zechce usunąć narośle centraliczne, pełne skomplikowanej cieczy. Baron Wasilko-Grecki znany jest nam wprawdzie z lat przeszłych, kiedy namiestnikował w Bukowinie, lecz ten i ów przecież się pyta, czy powietrze izby Panów, której jest członkiem, nie wpłynęło szkodliwie na jego zdolność pojmovania tutejszych stosunków. That is the question!

Ja nie wiem, czyli dla czytelników Kroniki nie będzie ciekawem, jak tutejsza „verfassungstreue“ partja wśród entuzjazmu najwznioślejszego, tęgi mięwa apetyt (in natura, bez wszelkiego dwuznacznika).

Trzeba bowiem wiedzieć, iż wielu Wielkich tutejszych, o których na początku zaraz myślałem, pisząc o skręcaniu głów, związało się w spisek dla ratowania Niemców, nie dowierzając widocznie panu S m e l c e. Przy końcu gorących przemów, zaproszony został p. Ignacy M a y e r do przedłożenia statutów, które w przyszłości głównie będą obowią-

odprawiony przed bramą, a właściwie te słowa, które — głaszcząc mnie po twarzy — powiedziała słodziuchno:

„Ne viens pas tôt demain, mon ami, je suis fatiguée, je resterai long temps au lit, et puis j'aurai une long toilette à faire; je ne l'attende qu'a deux heures.“ (Nie kwap się jutro mój przyjacielu! jestem zmęczona, zostanę dłużej w łóżku, a potem się będę długo ubierać; nie oczekuję cię wcześniej, jak o drugiej godzinie). A zatem dopiero o drugiej godzinie przyjść mogę? dla czegoż nie wcześniej, jak w inne dni? Mógłbym przeszkodzić? Komu? Ostatnie pytanie ponagliło mój chód — szedłem szturmowym marszem.

Niezadługo pociągnąłem za rączkę od dzwonka kamienicznego; otwarły się drzwi od sieni, przywitała mnie Zuzia, służąca Adeliny, która zarazem była jej garderobianą etc.

— „Pani nie będzie mogła pana teraz przyjąć, niech się pan tymczasem przejdzie po ogrodzie.“ — Powiedziawszy to Zuzia jednym skokiem była już w przedpokoju i zatrzasnęła mi drzwi przed nosem. Nie pozostawało mi nic innego, jak pójść za wskazówką odebraną. Przechadzając się po wąskich ścieżkach ogródka, półgniwny a zupełnie zakochany, —

— „A więc w usposobieniu półtoracznem...“

— „Deklamowałem przed sobą wymówki, jakimi obsypać chciałem Adelinę — W tem... wzrok mój padł na okna otwarte w pokoju, w którym ona mieszkała. O zatracenie moje! widzę na stoliku przedmiot błyszczący, który, gdy mu lepiej się przy-

Pomyłka w romansie

(Z opowiadań czerniowieckiego światowca)

(Ciąg dalszy).

— „Po tygodniu przekonałem się jednak, że wszystko, co mi znajomi nagadali o nihilistycznych namiętnościach Maszy, jest potwarzą i oszczerstwem.“

— „I najmniejszego cienia podejrzliwości nie zostało w Panu.“

Towarzysz podróży ruszył głową twierdząco, bo przez omyłkę był włożył do ust zapalony koniec cygara, i dlatego nie mógł zaraz przyjść do słowa. Nieprzewidzianem tem zetknięciem się z ogniem, język jego — powiedziałbym — nabral także ognia i rozmachał się w tym stopniu, iż wszelkie usiłowania moje powstrzymania wylewów serdecznych gadatliwego pasażera, udaremnione zostały.

„Tydzień właśnie upływał, jak się z Maszą poznałem — bo zaraz drugiego dnia po mojem przyjeździe, koledzy mi zapoznali w cukierni Czajkowskiego, tak! przypominam sobie. Masza przebywała jednak już kilka miesięcy w Warszawie.

Powiadam panu, dla mnie Warszawa nie istniała prawie. Nie obchodzili mnie ludzie, których spotykałem, ani pomniki i muzea. Byłem ślepy nawet na wszystkie uniformy — i z trudnością przyszłoby mi dawać komuś wyjaśnienie, który ze sług Marsa jest artylerzystą lub strażakiem ognio-

wym, kawalerzystą lub policjantem. Masza — Adelina zajmowała mi nie jedynie.

Znajomi szeptali mi różnie na ucho, ale to była potwarz — oszczerstwo. A jednak stałem się podejrzliwym; opanowało mnie jakieś złowroogie przecucie, że wcześniej czy później dla mnie wybije ostatnia godzina, pognębiająca...“

— „Bo pełna czczości... finansowej“ — przerwałem. — Opowiadający nie zważał na to.

— „...która dla nie jednego z moich poprzedników była już bardzo fatalna, o czem koledzy dobrze wiedzieli. Spieszyłem właśnie do Maszy. Na krakowskim jeszcze, mnóstwo po trotuarach zauważyłem szpilek, które Warszawianki gubią w przechodzie, a wszystkie szpilki do mnie były zwrócone końcami. —

— „Oho! — to dla wszystkich kochających z bojaźnią o utratę lubej istoty, jest złym prognostykiem.“

— „Wiedziałem o tem — ależ jakże Masza — Adelina była zachwycająca wczoraj, kiedy ją odprowadzałem z teatru do domu. Cudnie wyglądała w kostjumie hiszpańskim, którego nie zdjęła po przedstawieniu. Z pod aksamitnej krótkiej spódniczki, pięknie uformowana jej nóżka wyglądała tak zalotnie, a była tak drobnutką, iż każda Andalużanka mogłaby umrzeć z zazdrości. Narzekala wprawdzie moja przyjaciółka: „trzewiki mnie tak uciskają“ — ależ to trzewiczki nie były większe jak biszkopeiki z cukieru Czajkowskiego. Co mnie atoli najbardziej zdawało się podejrzaniem, to nadzwyczajna serdeczność, z jaką przez nią zostałem

wał każdego członka. Wezwany uczynił zadość żądaniu, i w sześciu artykułach (nie §§.) wykazał gruntowną znajomość konstytucyjnych potrzeb. Pan Dr. Tomaszczuk, który przedtem nie na żarty wielbił „die hohe Culturmission, die die Deutschen erfüllen“ osłupiał. W całym spisie potraw (autentycznym), przedłożonym przez referenta z kuchni, znalazł coś bardzo podobnego do swojej idei kulturowej, a tem było: Sulz von Huhn. Zresztą wszystkie potrawy dawały dowód, że Culturmission byłaby chuda, gdyby się nie karmiła potrawami z kuchni francuskiej.

Oto jest przegląd sumienny: 1. Galareta z koguta, (wiadomo już dla kogo) — następnie same czysto niemieckie nazwy: giardinetto, ementirter Fasan et compot salat, file de boeuf garni, mayonnaise z ryb — a w końcu „entrè.“ Ale niechno znawcy kuchni się raczą zastanowić nad tym odwrotnym porządkiem. Czy którykolwiek ze Stanisławowianów tak jeść będzie? Tymczasem przyjmijcie tyle. W przyszłym liście napiszę więcej lub... mniej, aż zobaczą, ile z druku wyjdzie.

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

* **Pamiętkę zgonu** pułkownika Jana Kilińskiego, obchodzić będzie, tak jak lat poprzednich, tutejsza korporacja szewców dnia 28. stycznia. W tym celu odprawionem zostanie w kościele farnym żałobne nabożeństwo za spokój duszy sławnej pamięci bohatera, a wieczorem uczestnicy zgromadzą się wspólnie na koleżeńską ucztę, która urządzoną zostanie w lokalu, gdzie się znajduje handel skór p. Hunca i spółki.

Przy sposobności tego obchodu, zgromadzeni zamierzają się zarazem zsolidaryzować dla popierania pokupu skór w powyższym handlu katolickim, mając na względzie, że otwarcie jego nastąpiło w dzień pierwszego uroczystego obchodu pamiętki Kilińskiego w r. 1877. a celem tego było, wyzwolenie się z pod przewagi handlarzy izraelskich, co dotąd z braku ludzi dobrej woli, jakoteż z niedbałości ludzi zapoznawających własny interes, nie przyszło do skutku — a handel katolicki z dniem każdym coraz bardziej upada.

* **Wydział Towarzystwa Miłośników Muzyki** w Stanisławowie zaprasza komitet balowy na 2. posiedzenie, które odbędzie się dziś w niedzielę o godzinie 4. popołudniu w sali Towarzystwa.

patrzyłem, przedstawił się wyraźnie jako helm kirasjerski. Obok helmu na stoliku, o ile rozjechać mógł, leżał w pochwie skórzanej tasak czyli krótki miecz, jakimi gwardja piechoty w Rossji jest uzbrojona; przez chwilę zdawało się mi znowu, że to rewolwer olbrzymi w skórzanej sakwie. Nie mogłem przecie wątpić ani chwili, że te insygnia zbrojownicze należą do wojskowego.

Cały wzburzony, zrobiłem krok naprzód: z po za krzaka bżowego rzuciłem spojrzenie na drzwi szklane małego saloniku, wychodzące do ogródka. Były na pół roztwarte... Nie wiem dlaczego nie oszalałem, bo widok przedstawił mi się okropny! — Masza w negliżu spoczywała na kanapie...“

— „A daj pan spokój! — ja sądziłem że się powiesiła... albo że stanęła na głowie...“

— „Ale posłuchaj pan — to dopiero ciekawe! — Obok niej przy kanapie klęczał mężczyzna w mundurze, cicho, jakby w niemy zachwyt pogrążony. Masza okazywała się dla niego pobłażliwą z zagadkową dla mnie cierpliwością. Wstrzymałem oddech, wyteżyłem słuch, może usłyszę, jaką prowadzą rozmowę?... nie, ani słowa nie słycać. Po niej jakim czasie wstał wielbiciel upojony rozkoszą: był to chłop mogaący w każdym razie występować w roli Goljata. Ukłonił się z powagą i milcząco. Masza ścisnęła mu rękę z pewnym odcieniem nieśmiałości. — Tak, tak, pomyślałem sobie — nieśmiałość ta jest oznaką niemylną wzruszenia gwałtownie tłumionego.

Dryblas umundurowany pocałował w rączkę moją ubóstwioną, ona spojrzała raz jeszcze na niego uśmiechnięta i z wyrazem widocznej wdzięczności. Kirasjer popatrzył na zegarek, oddalił się z saloniku; — było po pierwszej; w przyległym pokoju

* **Zakład wychowawczy** dla panion, utrzymywany przez panią Melanię Dąbrowską w Stanisławowie, który czasowo był zamknięty (a nie zwiniony — jak mylnie gloszono) przeniesiony został do nowo-urządzonego mieszkania — i z rozpoczęciem drugiego półrocznego kursa znowu otwarte będą.

Wpisy uczennic przyjmuje obecnie panna Helena Zacharjasiewicz przy ulicy Kazimierzowskiej w domu pod Nr. 17.

* **Z miasta.** W skutek artykułu „Szkoły rękodzielnicze“ umieszczonego w poprzednim numerze „Kroniki“ nadesłał nam jeden z pp. członków Kółka mieszczańskiego następujące uwagi, które ze względu na zapatrywania, odnoszące się do przedmiotu poruszonego umieszczamy: „Autor artykułu „Szkoły rękodzielnicze“ umieszczonego dnia 6. stycznia w szanownem czasopiśmie „Kronika“ podniósł, (protestujemy tu, że nie autor ale Redakcja podniosła niechęć pp. majstrów do kształcenia uczniów w kierunku wskazanym), że pp. majstrowie nie są skłonni do zakładania takiej szkoły, co jest mylnem. Szkoła rękodzielnicza może być zbawieną, jednakże nie możliwa dla majstrów, z powodu żądania, aby majstrowie swoich terminatorów na naukę do tej szkoły posyłali, ponieważ każdemu jest wiadomem, ile terminator majstra kosztuje. Koniecznem więc jest, aby terminator choć w części coś odrobił swemu chlebodawcy — co prawie będzie niemożliwem, jeżeli jeszcze co dnia do szkoły chodzić będzie. Taki terminator powinien być zanim do terminu przychodzi, być pouczony w pewnej gałęzi rzemieślniczej, a zatem obowiązek posyłania do szkoły ciąży na każdym, kto ma dziecko a takowe zamierza oddać do rzemieślnika na naukę, w której się wydoskonalić powinien praktycznie, nabywszy wiadomości teoretycznych ze szkoły rękodzielniczej.

Uwzględniając tę okoliczność, nie będzie stać na przeszkodzie otwarciu szkoły takiej w Stanisławowie i spodziewać się można na pewno pomyślnego jej rozwoju, zwłaszcza też, skoro w niej oprócz dzieci, pobierać będą naukę ludzie dorośli, pragnący znaleźć zarobek w jakim zawodzie. W mniemaniu, że sprawa-powyższa może zainteresować obywateli miasta a szczególnie, że najbiedniejsi się przyczynią do urzeczywistnienia projektu, ku czemu im środków nie brak materialnych, proszę o przyjęcie uwag niniejszych do „Kroniki.“

Poswięcenie zwłok tajnego radcy Edwarda Napadiewicza, senatora-prezydjalnego sądu wyższe-

przypasał swój tasak, impertynencko wdział helm blyszczący — — Zuzia otworzyła mu drzwi. —

Krew zakipiała we mnie, przypomniałem sobie nagle, że kiedyś przed Maszą przysięgłem, krwawo się pomścić na każdym, kto mi stanie na drodze szczęścia, jakim jej miłość mnie darzy. Rywal zniechęcony zamierzał właśnie wyjść przez bramę na ulicę... jak szalony zabiegłem mu drogę:

— Pan byłś u pani Ma... Adeliny! — wyrzekłem stanowczo — a gniew tłumilem w sobie.

— Tak jest; odwiedzam ją od miesiąca najjinniej raz na tydzień.

— Doprawdy?

— Pani mnie nawet i częściej potrzebuje; nikt jej zadowoleniem nie cieszy się w tym stopniu, jak ja. Jeżeli którego tygodnia nie przyjdę, posyła po mnie sama — i chętnie jej służę.

— Wybornie! kapitalnie! charmant! — krzyknąłem prawie, — spodziewam się że i mnie pan zechcesz służyć — a to jutro!

— I owszem zapewne zrana? — odrzekł wezwany spokojnie.

— Oczywiście zrana, oto mój bilet!

— O której godzinie pan sobie życzysz? jestem punktualny

— O dziewiątej! — rzekłem drwiąco uprzejmie, bo zimne zachowanie się przeciwnika i objętność jego dały mi poznać, jak mnie lekko traktuje.

— Z przyjemnością będę służył — odrzekł i on uśmiechnięty drwiąco, a zaręczam, że najmniejszego nie uczujesz pan bólu.

Zatrzasnąłem drzwi, bo powiadam panu, byłem w usposobieniu takim, iż omal laską przez twarz nie ściągnąłem szydercę, — tak mnie zirytował gruntownie. Dok. nast.

go i zastępcy prezesa w sądzie apelacyjnym w Wiedniu, odbyło się dnia 3. stycznia b. r. w grecko-katolickim kościele św. Barbary. Nieboszczyk umarł w dzień Nowego Roku po dłuższej chorobie; był dożywotnim członkiem izby panów.

Urządzeniem obrzędu pogrzebowego zajęło się przedsiębiorstwo prywatne: Entreprise des pompes funebres. Zwłoki odwieziono do rodzinnego grobu do Więckowic pod Samborem w Galicji.

* **Największą wsią** w całej Wielkopolsce są Jerzyce, położone blisko Poznania. Liczba mieszkańców tej wsi wynosi 6000 głów — i podwoiła się w przeciągu ostatniego dziesiętka lat.

Dla przewozu bydła została zamknięta granica pruska od strony powiatów: Olesko, Łuck i Johannsburg z powodu pojawienia się zarazy na bydło w gubernji łomżyńskiej i grodzieńskiej. Przewóz koni w wagonach dozwolony.

Podżeganie Moskali przeciw Niemcom.

Mr. Władysław Plater przesłał 29. grudnia następnę sprostowanie do Redakcji Gazety Kolońskiej:

„Artykuł w tych dniach umieszczony w Gazecie Kolońskiej przypisuje Polakom nieprzychylną uwagę Moskali ku Niemcom, czyniąc sprawiedliwą uwagę, że brakną jeszcze na to dowody, co być inaczej nie może. Ta bowiem nieprzychylna uwaga jest bardzo naturalnym skutkiem zmiany polityki niemieckiej względem Rossji, o której artykuł wzmiankuje. Zamiast spełniać jak przedtem wymagania moskiewskie, polityka dzisiejsza Niemiec, jako wielkiego państwa, jest niepodległą w obec interesu sprzecznego z tym, który Rossja reprezentuje: ztąd pochodzi jej nienawiść przeciw Niemcom. Wpływ polski nie ma nic wspólnego z tym stanem rzeczy, zrodzonym przez obecne położenie Rossji względem Niemiec.

Od chwili w której trójcesarski alians zastąpiony został zbliżeniem się Austrii do Niemiec i Rossja odgrywa główną rolę w prześladowaniu religij i narodowości, stała się ona ich wrogiem.

Co się tyczy ustępstw rosyjskich na korzyść Polski, istnieją one tylko w dziennikach; toż samo się dzieje co do wpływu Polaków na redakcję jednego z pism moskiewskich, którego redaktor jest Moskałem a nie Polakiem.

Niemcy w 1831 r. dali dowody współczucia dla Polski, powstałej przeciw najrozszerzemu ucieszeniu. Życzyć należy, aby to usposobienie cechowało jedność germańską dzisiejszą; albowiem kiedy się naród zespola w imieniu narodowości i wolności, nie może i nie powinien tego potępiać w innym narodzie z tą samą dążnością i patriotyzmem. Bodajby dzisiejsza Germanja dała się powodować polityką pojednawczą!

Żyjemy w epoce w której nie jest szanowaniem; narody jak i mężowie zasłużeni ojczyźnie, wystawieni są na bezkarne pociski; w takim stanie rzeczy jest posłannictwem głównych organów opinii publicznej, zbliżać a nie jątrzyć tych, którzy mają wspólnego wroga. Pomyślna przyszłość Europy zależy od wymiaru sprawiedliwości i uszanowania odwiecznych praw narodów. Rossja w niedalekiej przyszłości doświadczy tego na sobie samej, narażając się na straszne skutki nieustannego gwałcenia tychże praw.

Z dziedziny wiedzy.

(Notatka literacka).

(Ciąg dalszy).

„Umysł i jego sprawy — pogląd filozoficzny, napisał Ludwik De Laveaux. Lwów 1881 (Gubrynowicz i Schmidt).“

Jakimi drogami Hegel się przedzierał do absolutu i jakim sposobem osadził Bóstwo w mózgu Niemców, w ognisku zbiorowej inteligencji, tego dochodzić już nie będziemy.

Po dziś dzień w systemach filozoficznych pozostał brak dokładności, lecz o tyle przestrońsze jest pole badań dla szukających prawdy, o ile się

różni wszechświat od rozmiarów choćby największej czaszki niemieckiej.

Filozofją Hegla, jeden z najsławniejszych uczniów jego, Józef Kremer uchrześcijał w sobie, pielęgnując w niej zarodek uczuciowy, w zdrowej atmosferze narodowej nabożności. Ciemny posąg Bóstwa wzniesiony przez Niemca, stopniał w sercu akademika krakowskiego, i odtworzył się w kształtach pierwowzoru, pierwiastkiem religijnym przepromienionych. Tak pobłogosławiony chleb duchowy filozofii, rozdawany bywał pomiędzy rzeszę zgłodniałych.

Badania filozoficzne p. De Laveaux, czyli jak autor mówi: pogląd filozoficzny na umysł i jego sprawy, jest to rodzaj prac umysłowych, do jakich człowiek popchnięty się czuje przez niepojętą siłę, o której w czasie samej pracy zapomina.

Ulega jej, bo opór byłby daremny. „Niechaj się więc dzieje, co od nas nie zależy“ — powiada autor. „Jakiż jest zresztą sposób do odepchnięcia własnych myśli, gdy one przemocą ku nam się cisną; gdy one nad nami, a nie my nad niemi panujemy.“

Przyrodzony — czyli jak w dziele — „drobinowy ruch materji“ rychło uniósł badacza — i krzepi go na materialistycznej drodze, po której kroczy, ulegając „niezawisłemu od nas pragnieniu, aby dociec praw odwiecznych wszechświata.“

W nim z niepopolitą zjawia się mocą: zabija i wskrzesza; — dusze nawraca od polotu ku wyżynom wiary, całe królestwo ducha, całe królestwo Boże znika zrazu, wstrząśnięte atomistycznym wirem wszechświata. Materializm zapanował wszechobecnością, nieskończoność przekształca się w organizm i wepchnięta w pewne granice, staje się ciałem jednolitem, wiecznie ruchliwym samo przez się. Człowiek w tej drzące światła i woni w tej galaretowatej ustawiczności — to fala oceanu. Myśl wraz z wszystkimi objawami życia ludzkiego odpowiada mechanicznemu ruchowi spadania ciężaru. „Cel powszechnego życia“ — twierdzi autor — „to samowiedza i poznawanie się w materji“ — która, tem samem musi być absolutną doskonałością.

Zrobię tu uwagę, że człowiek będący objawem materji, nie może w takim razie postępować inaczej, jak tylko poddając wszystkie swe czynności pod prawa ogólne. Lecz niezaprzeczoną jest faktem, że porządek natury niezmodyfikowany przez człowieka jest takim, że żadna istota, której przymiotami są sprawiedliwość i miłosierdzie, nie może się zgodzić na przykłady, które materja stale dąży do celu, nie zważając na nikogo i na nic, cokolwiekby jej stanęło na drodze. „Działać przeciw przyrodzonemu ruchowi materji, znaczyłoby wtędy, gwałcić doskonały porządek — powiada John Stuart Mill. Cała chluba cywilizacji, sztuk pięknych, wynalazków, czyż nie godną nazwy zbrodni? A moralność, będąca podstawą stosunków ludzkich, czyż nie zasługuje na potępienie? W materialnym świecie powtarzają się codziennie prawie rzeczy, za które ludzi wsadzają do więzienia lub wieszają.

Pojęcia religijne, według autora — miały powstać u człowieka, w obec wpływu nieprzyjaznych żywiołów, które każdej chwili są gotowe zgnieść go swoją potęgą. „Ależ człowiek a nawet myśl jego „jest najdoskonalszym objawem materji — jakżeż więc groźnym być może mu to, w czym się ma poznawać, w czym on jest częścią najdoskonalszą?“

D. n.

RÓŻNOŚCI.

Karnawał w r. 1881 przedstawia dosyć długi szereg dni, bo popielec przypada dopiero na dzień 2. marca. Podobnie długie zapusty przypadną w tem stuleciu tylko jeszcze w r. 1892 i 1897. — Zapusty dłuższe jeszcze o ośm od teraźniejszych będą w r. 1886. Według przepowiedni starej, francuzkiego astrologa Nostredamusa, nawiedzą bieżące stulecie nader ciężkie utrapienia. — **Quando Marcus Pascha dabit** — *totus mundus Vac clamabit*, wróży stary astrolog. (Jeżeli Wielkanoc

przypadnie na Marka, cały świat będzie biadał.) Niedziela wielkanocna w r. 1886 przypada rzeczywiście w dniu św. Marka, bo 25. kwietnia. Możeby biadać za wczasu?

Księżna Stefania belgijska, narzeczona arcyksięcia Rudolfa — otrzymała z rąk arcybiskupa kardynała mechlińskiego ks. Dechamps sakrament bierzmowania. Ceremonia odbyła się w kaplicy królewskiego palacu w Laeken; obecnymi na niej byli wszyscy członkowie królewskiej rodziny Kardynał zakończył obrzęd religijny wzruszającą przemową — poczem się udano na obiad dworski, przy którym uczestniczył także ks. Kardynał

Epizod z r. 1848 bardzo ciekawy opowiada Ludwik Koszuth w 2 tomie swych „Pism z emigracji.“ Z początkiem września 1848 udali się do Wiednia Ludw. Battyany i Franciszek Deak z prośbą o przyspieszenie wydania prawa względem obrony krajowej. Gdy zbyt długo tam bawili, kazał palatyn arcyksięż Stefan przywołać do siebie Koszutha, i zapytał go w największym rozdrażnieniu, czy nie wie co się dzieje w Wiedniu, a wreszcie zawołał: do czego to wszystko prowadzi? Koszuth odrzekł spokojnie, do wojny! A więc wojna! Zastanowił się pan, jaką perspektywę przedstawia wojna! Obmyśliłem wszystko, z jednej strony korona, z drugiej rusztowanie! Nie oburzaj się księżę: rusztowanie będzie naszym tylko udziałem, za ojczyznę wstąpimy nań bez szemrania. Waszej wysokości tylko tron przypaść może. „Nie przypuszczasz pan przecież, że będę w stanie wyznąć z tronu mego krewnego?“ Koszuth odrzekł na to, że ta ewentalność nadalaby zupełnie odmiennie pićno węgierskiej walce odpornej. Księżę wysłuchał długich wywodów Koszutha a w końcu zapytał, czyli plan ten nie natrafi na opór ze strony narodu lub sejmu. Koszuth starał się uspokoić arcyksięcia i podniósł, że naród jednomyślnie stanie przy Stefanie, królu Węgier. Księżę zamyslił się, a następnie wznosił ręce do nieba i zawołał: Nie! tego nie uczynię, nie mogę. Przyśiągnę pochylony nad dłoń, umierającego ojca, że tego nie uczynię. Stań się wola Boża, ja mojej przysięgi nie złamię! Nie mówmy więcej o tem.

Kwiecisty styl. Jedna z angielskich gazet donosząc, iż pewien młodzieniec dostał pomieszania rozumu — pisze: „Mr. John C. Calham, kuzyn sławnego senatora południowej Karoliny tego imienia, oderwał się od kotwic rozumu i zablakał się bez ratunku na oceanie warjactwa; miema, że jest Chrystusem. — Smutny los tej odrośli jednego z najwyższych dębów w lesie amerykańskiej dyplomacji, budzi żal powszechny.“ — Pewna austriacka gazeta zaś donosi o przedstawieniu teatralnym: „Panna R. udzieliła Emilji Galotti odpowiedni, ponury koloryt anatomicznej niewinności.“ (?)

Komitet krajowy dla podniesienia przemysłu naftowego w Galicji odbędzie dnia 14. stycznia b. r. trzecie posiedzenie w Tarnowie dla odbycia obrad nad ustanowieniem warunków, pod jakimi założony być ma w Grybowie magazyn. Omówione być mają także statuta dla spółki producentów, mającej się zawiązać celem utworzenia szerszego kredytu.

Dobra rada. Pewien dorobkowiec przychodzi do adwokata i radzi się jego: „Panie rzeczniku, chciałbym zaskarżyć doktora B., bo publicznie w Towarzystwie Przemysłowem nazwał mię głupim.“ „„Nie rób pan tego — radzi rzecznik — bo on gotów udowodnić panu to, co powiedział.““

Wszędzie to samo. W wagonie kolei żelaznej rozmawiali podróżni o tem i owem. Pewien kupiec podróżujący, opowiadając o Anglii, mówi między innymi: „Podróżowałem dosyć długo po Anglii i powiadam panom, że dziwnie mówią w tym kraju. Na przykład piszą: Greenwich, a mówią: Grinicz!“ „To tak samo jak u nas,“ odezwał się na to pewien gospodarz, „piszemy koń a wy-mawiamy: szkapa.“

ROLNICTWO PRZEMYSŁ I HANDEL.

Nowy projekt organizacji kredytu dla właścicieli w Galicji P. Teofil Merunowicz wniósł do dyrekcji „Banku krajów koronnych“ projekt ratowania posiadłości włościańskich u lichwiarzy zadłużonych, za pomocą kredytu w następujący sposób zorganizowanego: 1 Bank nie będzie udzielał kredytu zgłaszającym się o pożyczki pojedynczym właścicielom gruntów, lecz będzie prowadził włościański interes kredytowy za pośrednictwem gmin, z zastosowaniem przepisów co do nadzoru ze strony władz wyższych. 2 Gminom, które otrzymają do tego wymagane ustawą gminną przyzwolenie reprezentacji powiatowej, będzie udzielał Bank pożyczek na cele następujące: a) Na wykupno gospodarstw albo w drodze sądowej za długi licytowanych, albo też na zasadzie pozasądowej ngody ze stronami interesowanymi, t. j. z wierzycielami i dłużnikami. Dochody z tych gospodarstw miałyby być obracane na amortyzację zaciągniętych w Banku na ich wykupno pożyczek; b) na udzielanie kredytu pojedynczym gospodarzom pod solidarną odpowiedzialnością całej gminy i przy ścisłej kontroli nad zwrotem tych pożyczek przez wydziały powiatowe; c) na cele melioracji gruntowych, jako też na inne zbiorowe przedsięwzięcia gminy, przedstawiające widoki korzyści dla jej członków.

Ek on.

Zarząd tutejszego Banku zaliczkowego postanowił od roku bieżącego począwszy podawać miesięczny ruch i stan wkładek oszczędności w tymże banku lokowanych, do powszechnej wiadomości za pomocą czasopisma „Kroniki.“

Podajemy przeto na wstępie następujące cyfry ruchu wkładek za cały rok ubiegły (1880.)

Z końcem r. 1879. pozostało na wkładkach 159 121 złr. 10 ct. włożono w bieżącym roku 1880. 161,261 złr. 17 ct. zwrócono stronom 126,117 złr. 08 ct., — procentu narosłego dopisano 8,464 złr. 86 ct., — razem pozostał stan wkładek z końcem roku 1880. 202,730 złr. 05 ct.; — *pomógł się przeto stan wkładek w ciągu ubiegłego roku o 43,608 zł. 95 ct. wa.*

Ponawiamy przytem ogłoszenie, że wkładki dawniejsze i nowe na rok cały złożone, oraz zwykłe wkładki niżej 300 złr. oprocentowują się po sześć (6%) od sta. inne po 5 i 5½% stosownie do czasu i wysokości wkładek.

Od Dyrekcji.

Sprawozdanie targowe Spółki Handlowo Rolniczej w Stanisławowie z dnia 9. Stycznia 1881. Pszenica od złr. 10 — do 10 25 Żyto od złr. 9 — do 9.80 Jęczmień od złr. 6.50 do 7 — Owies od złr. 6. — do złr. 6.25 Groch złr. — do — Fasola od złr. — do — Kukurudza 5 — do 6 — Rzepak 10.50 do 11 20 ztr konieczyna od złr. — do złr. —, lina od — do — złr. — tymotka — złr. Hreczka od 6.70 do 7.50.

Kuraz giełdy wiat. z dnia 9. Stycznia 1881 Jednolity dług państwa w notach 73 35 Jednolity dług państwa w srebrze 74 20 Renta austr. w złocie 88 20 Losy z 1860 r. 131. — Akcje Banku narod. 823. — Akcje Banku kredytowego 289 75 Londynu 117 60 Srebro Nipoleonador 936. Dukat 556 — Marek 53 10 Rubel papierowy 1 1/2 Losy Stanisławowa (placą) 24 75 (żądają) 5260-

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

AUSTRIJO-WĘGRY. — W egzystencji gabinetu hr. Taafego nastąpiło w ostatnich czasach skonsolidowanie dualistycznego systemu. Upadek partji centralistycznej w Austrii i objęcie steru przez gabinet Taafego z autonomistami, wzmocniło żywioły słowiańskie, w parlamencie, i słowiańska ta większość starać się będzie przekształcić Austrię w państwo słowiańskie, do którego to czasu tylko trwać może system dualistyczny. — Tak się zapatrują politycy węgierscy na wewnętrzne położenie Austrii, wyjawiając zarazem, że pierwszym warunkiem skonsolidowania węgierskiego państwa jest polityka rozumna i pojednawcza względem narodowości słowiańskich.

SPRAWA GRECKA zapowiada się coraz głośniej. Turecki minister wojny postanowił zmobilizować 170.000 wojska. Z liczby tej 135.000 wojska udać się ma na granicę grecką, 25.000 ku wschodniej Rumelii a 10.000 na wyspę Kretę.

Kancelerz grecki Komunduros oświadczyć miał deputacji ligji greckiej, że nie przyjmie żadnego układu z Turcją bez Janiny i Larissy, które Grecji przyznano na konferencji berlińskiej.

Greccy kupcy, przebywający w Aleksandrji i Marsylii, ofiarowali rządowi greckiemu swoje statki na wypadek wojny. Lecz w ogóle w Europie przebijają się z jednej strony pragnienie pokoju, a z drugiej usiłowanie wyzyskania zatargu turecko-greckiego.

MOSKWA — związana dotąd podobno z Anglią, wydawać się zaczyna gabinetowi londyńskiemu i prasie podejrzaną o zamiar przystąpienia do sojuszu Austrii i Niemiec. Londyńskie dzienniki mocno są oburzone na takie sprzeniewierzenie się gabinetu carskiego, które gdyby się ziściło, nazwałby można tylko nową klęską dla Polski i całej ludzkości.

Pociągi kolejowe
według zegaru Pocztańskiego. Różnica zegaru Stanistawowskiego jest 23 min. więcej od Peszt.

Pociągi	Przychodzą do Stanistawowa			Ochodzą ze Stanistawowa		
	g.	m.	por.	g.	m.	por.
ze Lwowa do Czerniow. Nr. 1 (posp.)	9	36	r.	9	41	r.
— — — — — Nr. 3 (mię.)	6	11	w.	6	50	w.
— — — — — Nr. 5 (mię.)	5	13	r.	5	35	w.
Z Czerniow. do Lwowa Nr. 2 (posp.)	6	3	w.	6	13	r.
— — — — — Nr. 4 (mię.)	9	12	r.	9	37	r.
— — — — — Nr. 6 (mię.)	8	58	w.	9	20	r.
Do Stryja (osobowy)	5	31	w.	9	46	w.
Z Stryja (osobowy)	5	31	w.			

Ważne dla cierpiących na żołądek!
Panu Juliuszowi Schaumanowi
aptekarzowi w Stockerau.

Sporządzoną przez Pana sól żołądkowa ordynowała wielu chorym i to z nadzwyczaj dobrym skutkiem. Tak dla dobra moich współobywateli, jakoteż szerszej publiczności czuje się przeto spowodowanym, zalecić sól żołądkową jako specyficznie — higieniczny środek leczniczy na wszystkie kiszkowe i żołądkowe katarry wraz z ich następstwami oraz w przypadłościach: cięższego trawienia zbyt wielką kwasów żołądkowych spowodowanego, braku apetytu pochodzącego z osłabienia żołądka, pieczenia żgagi, parcia gastrycznego i w dolegliwościach hemoroidalnych. W słabościach podobnych u kobiet i dzieci a nawet w umysłowych ta zaleca się jak najlepiej.

Dr. Gränichstäden m. p.
emeryt. fizyk miejski w Wiedniu L. c. k.
lekarz nadwornego teatru opery, kawaler wielu wyższych orderów etc.

Dostać można prawdziwą sól żołądkową w aptece okręgowej w Stockerau, jakoteż u wszystkich renomowanych pp. Aptekarzy w Austrii i Węgrzech. — Cena pudełka 75 cent. — Przesyła się najmniej 2 pudełka za zaliczką.

Podziękowanie.

Tow. Dramatyczne Amatorskie w Stanistawowie złożyło w darze dla biednych uczniów II szkoły etat. męskiej 25. złr. w. a.

Za wymienioną kwotę kupiono ciepłe ubranie, obuwie i książki, i rozdzielono między ośmiu najbiedniejszych i najpilniejszych uczniów.

Przełożony budowy c. k. domu kawy w Stanistawowie przysłał jako dar świąteczny dla ubogich uczniów szkoły wyżej wymienionej 96 Musiła zeszytów do pisania i rachowania, 24 zeszytów do rysowania, 18 ołówków, tyleż rączek i pudełko piór stalowych.

Wymienionemi przedmiotami obdarzono kilkunastu biednych uczniów.

Za te hojne dary składam w imieniu ubogiej działwy szkolnej najszczerze podziękowanie szlachatnym Dawcom.

Stanistawów, dnia 6. Stycznia 1881.

A. Żurakowski.

Nadesłane.

Wny Oktaw Dosehot, właściciel dóbr ziemskich, złożył na rzecz izr. kuchni ludowej kwotę 25 złr. jako karę konwencyonalną mu przez izraelskich kupców uiszczoną.

Za ten hojny datek składa Mu niniejszem publicznie podziękowanie

Wydział izraelskiej kuchni ludowej.
Stanistawów, dnia 5. Stycznia 1881.

276-1

N. Halpern
przewodnicząca.

D J A B E

pismo humorystyczne wychodzi w Krakowie

dwa razy na miesiąc

Przedpłata kwartalna z przesyłką pocztową 1 złr. 15 cent w Niemczech 2 marki.

Numer pojedynczy 20 cent.

Adres: Administracja w głównym Rynku Nr. 24
W K R A K O W I E. (266-3-3)

GOSPODARZ

pismo rolnicze wychodzi co Czwartek w Toruniu.

Preumerata dla Austrii wynosi kwartalnie 93 fen. Pojedyncze egzemplarze po 10 fen.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 15 fen. oł wiersza petyowego 276 1-3

„Wieniec i Pszczółka“

pisemka polityczne ludowe, będące organem „Pierwszym z oświaty i pracy“ zajmujące się sprawami ludu, wychodzą co drugi czwartek naprzemian tak, że każdego tygodnia jedno z nich ręk prenumeratorem dochodzi. Pisemka te pobają artykuły, tak odnoszące się do spraw ludu jako i naukowe — dalej zawierają powieści, wiersze, wiadomości ze świata, listy od prenumeratów, opisy różnych miejscowości spis sławnych ludzi i rozmaitości — Preumerata jest bardzo niska, bo razem z oba pisemka wynosi tylko 3 złr. (5 marek); półrocznie 1.50 ct. (3 marki), kwartalnie 75 ct. (1 i pół marki). Jako dodatek wychodzi „Gospodarz wiejski“ z którego prenumeratorem naszych pisemek dopłacają 60 ct. (1 m. 20 f.) pismo to dodatkowe poświęcone rolnictwu sprawom gospodarstw włościańskich, wychodzi dwa razy na miesiąc. Dla nieprenumeratorem pisemko kosztuje 1 złr. 25 ct. (2 m. 50 f.) — Prócz tego wszyscy prenumeratorem „Wienca i Pszczółki“ otrzymują każdego miesiąca bezpłatnie „Pocztówka P. Jezusa, w Przenajsw. Sakramen. utrojonego“ — pisemko t. j. poświęcone sprawom religijnym i wychodzi co miesiąc za zeszytami dwuarkosowymi, Pocztówka można także pocierać tuzinami: tuzin kosztuje (48 fen. 34 ct. rocznie 2 złr. 88 ct. (5 mar. 76 fen). — Prenumeratorem „Wienca i Pszczółki“ płaćcy za rok cały zgóry, otrzymują bezpłatnie „Kalendarz Wienca i Pszczółki“ który już wyszedł z pod prasy rozdać się we wszystkich księgarniach pod 50 ct. tuzin za 4 w Redakcyi kosztuje 4 złr.

Adresować Redakcyi i Administracyi Wienca i Pszczółki „akademicka ul. we Lwowie.

X. Stanistaw Stojowski, wydawca i redaktor.

EWIĄZDA

wychodzi co tydzień w Niedziele w Poznaniu.

Przedpłata wynosi ówierocznie tylko 1 markę na pocztach i we wszystkich księgarniach państwa niemieckiego. — W Austrii 63 cent. 275 1-3

DENTYSTA

A. Löwner

w dentystycznym zakładzie Wiedeńskim wykształcony i przez wydział medyczny we Wiedniu dyplomowany lekarz dentystyki, członek koleg. Wiedeńskich dentystów, zamieszkały od lat 4 w Stanistawowie, obecnie w rynku pod l. 18. I. piętro, poleca się Szan. P. T. Publicz. tak do wstawiania sztucznych zębów i szczęk, jak w ogóle do wszystkich operacyj dentystycznych, które podług najlepszej metody wykonywa

Zaproszenie do przedpłaty na **ZIEMIENINA.**

Ziemianin. Rok XXXI, tygodnik rolniczo-przemysłowy, organ Centralnego Tow. Gosp. w W. Ks. Poznańskim, wychodzą co sobotę w Poznaniu w formie wielkiego arkusza in 4to. Zamieszcza artykuły oryginalne, korespondencye rolnicze i najnowsze rzeczy z rolnictwa przemysłu, z rycinami.

Ziemianina zapisywać można we wszystkich urzędach pocztowych albo też przesyłając prenumeratę wprost do Redakcyi w Poznaniu mała rycka ul. Nr. 2. — Cena kwartalna w Prusach 3 m. Austrii 1 złr. 75 ct. roczna 7 złr. Dla rzeczywiście członków Tow. ku wspieraniu urzędników gosp. W. Ks. Poznańskiego, dla pp. gorzelników, członków Wydziału techniczno-fabrycznego, oraz dla kółek rolniczych włościańskich cena znizowana wynosi 1-90 mar. czyli 19 sbr. kwartalnie, którą wprost do Redakcyi przesłać należy.

225 — (2-3)

KATOLIK

pismo poświęcone nauce, przemysłowi, zabawie i wiadomościom politycznym wychodzi

w Mikołowie (Nicolaï O. S.) na Szlaku pruskim co Czwartku.

Przedpłata w Austrii wynosi: ówierocznie 70 cent. catocznie 2 złr. 80 cent.

Za ogłoszenia płaci się po 25 fenigów od miejsca wiersza petitowego. 278 1-3

Poszukuje się

PRAKTYKANTA

do kantoru fabrycznego.

Bliższa wiadomość w administracji Kroniki.“ (2-4)

Kuracja zimowa.

WILHELMA

antiartrytyczna, antireumatyczna krew czyszcząca herbata

Franciszka Wilhelma

aptekarza w Neunkirchen (w niż. Austrii.)

Kuracja letnia.

używana z najlepszym skutkiem przeciw gościowi, reumatyzmowi, angielskiej chorobie, przy cierpieniach chronicznych ranach jątrzących się, słabości ach pćciowych, wysypkach naskórnych przyszczach na ciele i twarzy, liszajach, wrzodach syfilistycznych, słabościach wątroby i śledziony, przeciw żółtacze, hemeroidom, osłabieniom nerwów i muszkułów, dolegliwościom w stawach, ciśnieniu w żołądku i wzdęciach, obstrukcyi, dolegliwości pęcherza moczowego, polucyi, przeciw osłabieniu pćciowemu, upławom u kobiet, szkrofulom, obrzmieniom gruczołów, czego dowodzi tysiące uznań z podziękowań. Świadcetwa na żądanie bezpłatnie. — Pączka podzielona na 8 dawek kosztuje 1 złr. na opakowanie i stempel 10 cent.

Należy się wystrzegać kupna falsyfikatów, zwraca się uwagę na prawdziwą herbatę, która oznaczona jest protokołowaną marką ochronną.

Do nabycia w Stanistawowie u pana Jana Macury apt.

Kuracja wiosenna.

Szkoła fechtunków

(oktorej Kroniki w poprzednich Nr. donosiła) została owartą w gmachu hotelu Kamińskiego w Stanistawowie.

Nauka dla osób dojrzałych odbywa się 4 razy w tygodniu t. j. w Poniedziałek, w Środę, Sobotę i Niedziele od godz. 6. do 8. wieczorem.

Ćwiczenia dla młodzieży szkolnej i innej od godz. 12. do 1 w południe, jakoież od 4. do 6 wieczorem każdego dnia, lub wedle umowy.

Kart wstępu nabyć można w handlu p. Waldeka w Stanistawowie. 1-?

Kurjer stryjski

wychodzi w Stryju co dwa tygodnie we czwartek.

Preumerata kwartalna 1 złr.

Inseraty, listy i prenumeratę przesyłać należy pod adresem:

Księgarnia A. Müllera Syna w Stryju.

Kurjer stryjski zajmuje się poważnie sprawami lokalnemi w Stryju i okolicznych miast, a w odeinku podają oryginalne sekcje i powieści znanych, wybornych autorów. (268-1-3)

ZMIANA LOKALU.

FERDYNAND FIEDLER

w Stanistawowie

FABRYKA WYROBÓW MEBLI, oraz WIELKI SKŁAD MEBLI

(w domu własnym

(dawniej w hotelu Kamińskiego obecnie przeniósł do domu L. Krona w miejscu dawnej poczty.

NA WYSTAWIE r. 1875. w Stanistawowie otrzymał LIST POCHWALNY posiada pracownię stolarską, zaopatrzoną w maszyny najnowszego systemu i inne narzędzia pomocnicze, przeto jest w możności wykonywać wszelkie roboty stolarskie hurtownie i częściowo, podług rysunku, trwale, szybko i po umiarkowanej cenie. Meble do wyplatania trzcina przyjmuje. — Do suszenia materiałów własna suszarnia. Na żądanie sprowadza meble z Wiednia, — licząc za to bardzo mierną prowizję.

NAKLADEM

DRUKARNI

J. DANKIEWICZA

W STANISŁAWOWIE

OPUŚCIŁ PRASĘ I JEST DO NABYCIA TAMŻE:

ZARYS HYGIENY I DYETETYKI CIAŁA I DUCHA

W ZASTOSOWANIU DO MŁODZIEŻY

SKOLNEJ I DO WIEKU DZIECIĘCEGO

PRZEZ MIECZYSLAWA BARANOWSKIEGO.

Cena 40 cent.

dla członków tow. pedagog., nauczycieli,

jakoteż bibliotek szkolnych 25 cent.

Spółka handlowo-rolnicza

zarejestrowana z poręką ograniczoną (5-krotną)
w Stanisławowie

zawiadania strony interesowane, iż przyjmuje i nadal wkładki na rachunek bieżący — oprocentowując takowe następująco:

za wkładki do 500 zlr.	z prawem podniesienia bez wypowiedzenia	lecz za potrąceniem 1/2% sconto	po 5
„ „ „ „ z 60	„ „ „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „ „ „	5 1/2
„ „ „ „ z 90	„ „ „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „ „ „	6

Zarazem zawiadania podpisana Dyrekcja, iż wszelkie u niej dotąd złożone wkładki, nadal wedle powyższej skali oprocentowane będą.

Dyrekcja.

Juljusza Schaumanna

sól żołądkowa

Dotąd nieprzewyższona w swej skuteczności, działającej na łatwe rozpuszczenie (szczególnie) trudnych do przetrawienia potraw, na strawienie i przeczyszczenie krwi, na odżywienie i wzmocnienie organizmu. Przy dwurazowym użyciu dziennem przez dłuższy czas, działa jako środek dyetyczny w wielu i uporczywych słabościach jako to: na słabe trawienie, przeciw zgadze, wzdęciu wnetrzości, ospałości kiszek, osłabieniu członków, cierpieniom hemoroidalnym wszelkiego rodzaju, zolom, wółu, bladaczce, żółtaczce, chronicznym wyrzutom naskórnym, perjodycznemu bolu głowy, reumatyzmowi i kamieniowi, zadlegnieniu, zakorzenionemu goścociu i tuberkulom. Podczas picia wody mineralnej, oddaje ta sól dobre usługi zażywając przed lub po kuracji.

Do nabycia u fabrykanta i właściciela okręgowej apteki w Stockerau, tudzież w aptekach: u A. Beilla, i J. Macury, w Stanisławowie, Z. Rucker i J. Beiser we Lwowie, L. Dobrzyński w Drohobyczu, J. Maszewski w Przemyśle, Leon Gärtner w Stryju, F. Janrogiewicz i H. Kahane w Tarnopolu, A. Alesiewicz w Samborze, Br. Dembiński w Brzeżanach, również we wszystkich znaczniejszych aptekach w Austrii.

Cena pudełka 75 ct. Wysyłka najmniej dwóch pudełek za zaliczeniem.

Specjalna fabryka maszyn parowych

poziome i prostopadłe o sile 1 do 50 koni.

Maszyny poziome kocioł o prostym płomieniu o sile 3 do 50 koni
Maszyny prostopadłe o sile od 1 do 20 koni
Maszyny poziome kocioł o płomieniu żobrotowym o sile 6 do 50 koni

dom J. Hermann-Lachapelle

J. BOULET & COMP. NASTĘPCY

Inżynierowie Mechanicy, 144 ul. du Faubourg Poissonnière
W PARYŻU.

R. Maiti

w Tryeście

rozseła pocztą oclone i franko za zaliczką tylko

2 zlr. 10 centów

koszyk ważący 5 kilo, mieszczący w sobie 35 do 45 szt.

najlepszych wybieranych (226-6-12)

pomarańcz albo cytryn

z MESSYNY.

EKONOMISTA

tygodnik ekonomiczny, handlowy i społeczny
wychodzi we Lwowie co Sobotę.

Przedpłata z przesyłką pocztową zamiejscowa wynosi:
rocznie 8 zlr., półrocznie 4 z'r., kwartalnie 2 zlr., pojedynczy numer po 20 ent.

Kwartałna prenumerata zagraniczna:

Rossja 2 1/2 rs., Niemcy 5 mark, Francja Anglja i Włochy 8 fr.
Inseraty 10 ent. od wierzca (petit). 264 2-3

Zwracam uwagę Panów Stolarzy i Handlarzy mebli

na chemiczną szybką politurę

wynalezioną przez chemika paryskiego Dr. Aubry w r. 1862, którą po 16-letnich staraniach do szezytu doskonałości doprowadziłem, — upraszając również o zrobienie próbki z takowej,

Politura tą wykończa się politurowanie nowych mebli znacznie tańszym kosztem, pięknie i szybciej, niż używanem dotąd politurowaniem olejem i spytasem — a tylko mała próba dostateczną będzie, aby poznać znaczną różnicę i fortele, co jest rekojnią, że chemiczna szybka politura wkrótce rozpowszechni się, mając te trzy zalety, t. j. taniość, szybkość i najpyszniejszy lust zwierciadlany. Używając tej polityry, przy wykończeniu zamiast spytasu nasyca się takową szmateczką zwiniętą w kłębek i pociera w dowolnym kierunku część mebli, co w 3 godzinach uskutecznić można, uzyskuje się piękny, czysty i jasny polysk. Politura ta jest bardzo praktyczną dla prywatnych do odświeżania mebli używanych, a nawet tam, gdzie olej wystąpił, a nacierając nią sposobem wyżej wspomnianym nadaje się meblom polysk okazały. Robota jest lekka, a każde dziecko może takową w kilka godzinach odpoliturować meble i sprzęty domowe w jednym pokoju.

Najlepszym dowodem przemawiającym za dobrocią i praktycznością tego preparatu jest ta okoliczność, że odbiorcy uznawszy wysmienite rezultaty przy używaniu tej polityry, co chwila odnawiają zamówienia na takowe.

Przesyłka uskutecznia się, ręcząc za dobroć towaru.

Panu F. Müller we Wiedniu — Pan Gütther stolarz w miejscu zalecił mi Pańską politurę, mając zamiar takową zaprowadzić w mojej pracowni, upraszam o przysłanie mi tuzinu flaszek za zaliczką.

Nowe miasto wiedz. (Wiener-Neustadt) 27. Sierp. 1879.

Józef Seifer.

Cena: 1 flaszka chem. szybkiej polityry 85 ct. — 1 tuzin flaszek 9 zlr. — opakowanie 15 ent. — Przesyłka za zaliczką — Niżej 2 flaszek nie wysyła się

Zalecam również pod gwarancją jako najlepszy do zapuszczania podłóg miękkich i twardych moja

kauczukową pastę z polyskiem.

Pudełko wystarczające na jedną podłogę kosztuje 1 zlr. 10 ent. Takowa jest do użycia łatwą wysucha na tychmiast i nadaje podłodze piękny luster zwierciadlany i długo trwa.

Zamówienia z prowincji uskuteczniają się pod adresem: (223.-4-6)

F. Müller Wiedeń VI. Gumpendorferstrasse Nr. 65.

LAPKI NA SZCZURY

UW I A D O M I E N I E.

Tak jak wszystko co jest dobrem, tak też i mój

WYNAŁAZIEK

wylapywania żywcem szczurów

znalazł licznych naśladowców, którzy polecają P. T. Publiczności swoje fabrykaty, wypełniające powyższe zadanie tylko w części, a nawet wcale nie. Zalecamy przez podpisanego sposób łapania

wraz z należycie urządzonym aparatem

bez żelaza — co wszystko przez powagi zostało zbadanem, na co posiadamy świadectwa uznania, może być nabytym tylko u podpisanego, wyłącznie tylko on jest istotnie w stanie zagwarantować przyobiecany znakomity skutek. — Aparat wraz z przepisem użycia i t. d. kosztuje 12 mark — 7 zlr. w. a. — 15 franków i może być przez każdego, w każdym miejscu ograniczonem lekko i odpowiednio ustawiony. Powyższy zaś aparat bez wliczenia za porto odsyła się franko po poprzednim przysłaniu kwoty lub za pobraniem pocztowem.

Tysiące szczurów zostało według moich wskazówek w przeciągu kilku miesięcy wyłowionych i zniszczonych.

Edmund Jasiński

w Wrocławiu. 256 2-3

Adres wysyłki: Schillerstrasse 25.

LAPKI NA SZCZURY

